

BÁCSKAI KÖZÉRDEK

A Bács-Bodrog vármegyei községi jegyzők egyesületének hivatalos lapja.

Megjelenik
minden vasárnap

Főmunkatársak
KISS GYULA SZENDY ISTVÁN

Felolós szerkesztő
BERKOVITS MÁRK
Belmunkatárs CSAJÁGI BERNÁT

Egész évre 8 K, félévre 4 K,
negyed évre 2 K
Egyes szám ára 20 fillér

Selyemtermelésünk mult évi eredménye.

Mint minden évben, az idén is egy vaskos, 270 oldalra terjedő füzetben számol be az orsz. selyemtenyésztési felügyelőség vmegyénk m. évi selyemtermelésének eredményeiről. Előre bocsájthatom, hogy nagy gondnal, éber figyelemmel, lelkiismeretességgel, és ügyszeretettel van ez a beszámoló megszerkesztve és összeállítva. Nagy szolgálatot teljesít vele az orsz. felügyelőség az ügynek, melyet majdnem három évtized óta lankadatlan buzgalommal, önzetlenséggel és hazafias lelkesedéssel beczéget, ápol, gondoz és erősít, hogy azt életképesé, virágzóvá és gyümölcsözővé tegye. Elismerés és hála illeti meg ezért az orsz. selyemtenyésztési felügyelőség fejt: Bezerédj Pált, a ki igazán hervadhatatlan érdemeket szerzett magának a magyarországi selyemtermelés fellendülése és elterjedése körül; aki sem időt, sem fáradságot, sem anyagi áldozatot nem kímél ezen ügynek szolgálatában; aki a selyemtenyésztésről szólva, még a szemrehányás, dorgáló szavait is oly megnyerő módon, szívélyes hangon tudja elmondani, hogy azoknak nyomában a legkisebb ne-

heztelés, vagy keserűség sem marad hátra, de az elismerésben, dicsérésben, buzdításban oly nagy művész, hogy ritkítja párját.

Ezt a meggyőződést meritettem a beszámolónak figyelmes átolvasásából és örömmre szolgál, hogy annak, — mint már évek óta, — az idén is kifejezést adhatok.

Hogy selyemtenyésztésünk mennyire emelkedett rövid 26 esztendő alatt, kitűnik a következő számadásokból: 1880-ban 71 községben 1058 család foglalkozott a selyemtenyésztéssel és termelt összesen 10.131 kg. gubót 22.125 K értékben; 1906-ban már 3020 községben 103.350 család egy millió 776.682 kg. gubót termelt és kapott ezért több mint 3 millió K-át. Kell-e ennél szebb, fényesebb bizonyítéka a szorgalomnak, kitartásnak és ügybuzgóságnak?

Ami vármegyénk selyemtermelésének mult évi eredményét illető, örömmel konstatáljuk, hogy e tekintetben az első helyet foglaljuk el. Vmegyénk területén több mint kétszáz ezer, lombzedésre alkalmas fa állt a tenyésztők rendelkezésére és ezeknek majdnem egy millió K keresetük volt. Igaz, hogy a mult évben 26.918 szederfa tönkrement; de ezzel szemben több mint

37.000 darabot kiültettek és így a szaporodás tízezerrel több, amiből vmegyénk területén a selyemtenyésztés emelkedésére következtethetünk.

Hogy mily nagy apparatussal dolgozik az orsz. selyemtenyésztési felügyelőség a selyemtenyésztés népszerűsítése — s ezen könnyű keresetforrásnak szakszerű terjesztése és sikerének biztosítása érdekében, azt hiszem, legszebben igazolja azon tény, hogy a mult évben 46 szakember járta be az országot és ezek 1136 községben tartottak vetített képekkel illusztrált előadásokat, s ezen kívül még 550 községbe küldött ki oktatónöket, akik a néppel az okszerű selyemtenyésztést gyakorlatilag megismertették. Sajnos, az orsz. felügyelőségnek ezen fáradozása és áldozatkészsége nem mindég járt a kívánt eredménnyel. De ennek nem az az oka, amit az orsz. felügyelőség a miniszterhez intézett jelentésében fölhoz, hogy t. i. a nép még mindig nem érdeklődik a selyemtenyésztés iránt; hanem igenis az, amire már jogosan hivatkozik, hogy t. i. az előjáróságok nem hívják föl kellő módon az érdekeltek és az értelmiség figyelmét az érdekes és tanulságos előadásokra. Volt alkalmam már egy ilyen előadáson részt venni és mondhatom,

TÁRCA.

Egy kis palota multjából.

Vége

A csinos épület most már mindenkinek feltűnt, akit arra felé vitt az útja, s a már azelőtt is arra járt emberek közül nem egy állt meg, és kérdezte csodálkozva a kertészt (most már ez is volt,) aki éppen kint állt az oszlopos kapuban:

— Ugyan kedves barátom, ez-e az a kis fehér házikó, amelyik még tavaly is itt állt?

— Ez tekintetes úr, — felelte a kertész, szíppantván egyet a makrapapából.

— Hogy megváltozott, — hogy megváltozott! — csóválta fejét az idegen. — És ugyan barátom, kié most ez az épület?

— Modisics báró ő méltóságáé, — volt az önzertes válasza.

Az idegen tovább ment, mialatt — aggályos egy lélek lehetett — még egyre csóválta a fejét.

— Lám, lám! Most milyen szép oszlopai vannak!

Modisics báró azonban csupán három esztendeig volt azon a véleményen, hogy az oszlopos ház csakugyan csinos és kedves. Akkor aztán — oly szeszélyes az ember — ráunt és feléje sem nézett többé, hanem bizonyos szivességek fejében odaajándékozta Wolfman úrnak, aki gazdag

bankár volt ugyan, de mégis megöregedett.

Ez az egészét még egyszer akkorára kibővítette, s emeletet építtetett rá, kétszínűre, fehérre és barnára festtette át a rózsaszín falakat, a most már elegáns szobákba új és még nehezebb szőnyeget rakatott, a kertben üvegházat emelt s az eddigi fake-ritést díszes vasrácsal helyettesítette. A kapuba pedig, a mely a régi piros fa helyett most már szintén vasrácsból való lett, portást állított, hogy őrizze a cziczomás kis palotát. A gazdag öregeknek vannak ilyen szeszélyeik, s Wolfman úrnál ez annál inkább érthető, mert a báró azt állította volt a lakról, hogy még egészen új, holott mint tudni való, csak zöld zsulus, fehér vakolatos korában volt az.

A bankár szeretett élni s a társaságot is kedvelvén, valóságos estélyeket adott, ezekre az estélyekre (tekintettel arra, hogy a hely, szóban lévén már az Andrássy út megépítése, nem volt többé oly elhagyatott, miként azelőtt) többen gyülekeztek össze az úri társaságból, amelyben a bankárnak meglehetősen összeköttetései voltak. Így aztán a háznál, amely azelőtt szokva volt a magányosságához, a gazda mellett mások is szívesen látott vendégek lettek.

A díszes szobák ablakai esténként kiragyogtak s a rácsos kapu előtt fogatok, bérkocsik, automobílok álltak meg amelyekből elegáns urak — idősek- és fiatalok — szállottak ki, s fordultak be a kapu alján. Ő pedig — akarom mondani a vendéglátó

palotácska — többé már nem zöld zsulus, hanem drága függönyökkel félig eltakari ablakaival ismét szinte hunyorított az érkezők elé, kapuja még a fölötté égő ezíra lámpa fényében, mondani lehet, mosolyogva nyílt meg az úri látogatók előtt!

— Ah, kedves gróf, jó estét!

— Hozta isten, kedves barátom! Mert nem volt itt a multkor? Vártuk.

Vagy:

— Nem vagyok rossz színben? Képzelve a multkor majdnem kigyúltam!

— Meg a tegnapi eső is nagyon megviselt. Ugy-e meg látszik rajtam?

Ugy képelem, a látogatók is nyájasan köszöntek neki, s udvarias bökkel feleltek a kérdéseire. Mert egy igazi úr mindig udvarias, még egy csinos palotácskával is, melynek egy vén bankár a gazdája.

Igy telt el vigan egy-két esztendő, s a kis palota körül egymásután emelkedtek a szép új épületek: Kezdték építeni az Andrássy utat. A háznak, mely hét évvel ezelőtt még egyszerű volt és fehér, ekkor már környezetében is csupa díszes palota épült a régi szemétdombokon. A telkeknek a karrierje ez, melyet úgy vélem, sokan irigyelnek. A vidéken új élet támadt, s a járókelők gyönyörködve szemléltek a nagyszabású építkezéseket.

Az idegen, ki még fehér vakolatos korából ősmerte volt a bankár palotáját, most egyszer ismét megállott vasrácsos kapuja előtt, és perczekig szótlannul nézte az elegáns

szívesen meghallgatnék olyant akár 25-ször is.

Nagyon czélszerű volna az ilyen előadásokat a helyi lapokban jó eleve meghirdetni, amire a hírlapok most már sokkal alkalmasabbak, mint az elavult dobszó, amelyről a legtöbb ember tudomást sem vesz. A vidéki lapok szerkesztői bizonyára készséggel közölnék az orsz. selyemtenyésztési felügyelőségnek erre vonatkozó minden közlendőjét.

Feltűnő, hogy vmegyénk városai-ban a selyemtenyésztők száma rohamosan apad. Így Baján 97-ről 65-re, Szabadkán 200-ról 157-re., Ujvidéken 65-ről 37-re, Zentán 180-ról 140-re, Zomborban 650-ről 472-re apadt a tenyésztők száma. Talán nem csalódunk, ha ennek okát részint a nagymérvű kivándorlásban, részint városaink gyáriparának fejlődésében keressük. De azt hisszük, hogy amit veszítettünk a réven, megnyertük a vámon. A városokból — úgy látszik, — a községekbe vonul a selyemtermelés és itt is van helye ezen ügy istápolásának, felvirágozásának.

Nagy figyelemről és kiváló előzenekenségről tanuskodik az országos selyemtenyésztési felügyelőségnek azon eljárása, hogy a miniszterhez intézett jelentésében mindazokról megemlékezik, akik a legcesekélyebb jóakarattal támogatták a selyemtenyésztés ügyét. És ez annál elismeréscméltóbb, mert hiszen ezt az ügyet támogatni, előmozdítani, erősíteni minden magyar embernek erkölcsi kötelessége.

Hálás elismeréssel adózik az orsz. selyemtenyésztési felügyelőség Császár, topolyai, Nikolits Izidor zsabyljai főszolgabíróknak, Dr. Starcevičs Jenő péterrévei, Knezevičs József duna-gárdonyi, Eremics Milán mozsori, Kugler Béla palonai, Zarándy Zoltán szilbácsi, Szalay Zsigmond gádori, Gáspár Vendel külödi, Waisz György nmiliticsi, Kezezevičs István nádaljai, Kékity Boldizsár csurogi, Vukov Jakab boldogasszonyfalvai, Arnold Ká-

epületet. Majd újra csóválni kezdte a fejét. Hogy kivédlett! — mondta magában. — Már emeletje is van!

Azután megint elment, mialatt a szöke leányra gondolt, ki a fehér házikóban oly kedvesen hunyorgatott a nefelejts szemével, s akiről azóta nem tudta, hova tűnhetett.

Alig egy év óta epltt meg a palota körül az Andrássy út, megint érdekes dolog történt. Egy gazdag és tekintélyes vidéki grófnak annyira megtetszett a palota és különösen a telek, melyen állott, hogy drága pénzen megvásárolta a bankártól, s ő vette birtokába. A vasrácsos kapu fölé kilencz-gónifü aranyozott koronát tétetett, s az egész lákot telecsődítette lakájokkal.

Ezek senkit sem csesztettek be a házba, melyett. Hova arisztokratikus göggel nézett le az útra, hol a többi polgári paloták állottak.

Az idegen pedig, a ki még fehér vakolatot korából ismerte, akkor egy izben újra arra talált menni.

A palota elé épp díszes magánfogat kanyarodott, két gyönyörű almásszürke lóval. A fogat megállt s az inas leugorván a bakról, gyorsan kiesapta a batár üvegajtáját, melyen egy szép nő és ura, az öreg gróf lépett ki a gyalogjáróra.

Az idegen ámulatlan pillantott a grófnéra: — Teremtőm, hisz ez lakott a fehér házikóban!

Aztán, mint a hogyan már tenni szokta, tovább ment. Ez türelmes olvasóm a szerencsés fehér ház története a nagy városban.

roly bkeresztúri, Faller Alajos vep-rödi, Michel Boldizsár vep-rödi, Szendy István hodsági, Szmiha Kálmán ókéri, Vermes Károly temerini, Vodring Agoston kiszácsi, Nikolity András zsabyljai jegyzőknek, Drégely Kálmán mélykúti, Gebhardt György militicsi- és Csajági Bernát kulai tanítóknak, Faragó Elek btopolyai II. bírónak, idb Brust János óverbászi földbirtokosnak, Zármány Károly bajsai, Drach Antal szépligeti- és Popovits Tódor szilbácsi lelkészeknek, Juhász Máté tatabázai közs. végrehajtónak és Komon György ófuttaki kertésznek, akik úgy a selyem- mint a szederfatenyésztés terén jóindulattal felkarolták a selyemtenyésztők érdekeit.

Általában örvendetes, szép és kedvező az az eredmény, amit az orsz. selyemtenyésztési felügyelőség m. évi fáradozásainak gyümölcseül felmutathat, s amire büszke is lehetne, ha szerénysége nagyobb nem volna kötelességtudásánál és ambíciójánál; de amelyért mi itt a nyilvánosság előtt készséggel és szívesen adózunk neki az elismerés és tisztelet babérkoszorújával.

Adja Isten, hogy jövőre még szebb, még örvendetesebb eredményről referálhasson a kormánynak és az ország közönségének! Csajági.

A kulai járás új főszolgabírója.

Bács-Bodr. megye törvényhatósága e hó 18-án megtartott közgyűlésén a vármegyei tisztikar egyik legtevékenyebb és idealis ambícióval eltelt fiatal tagját, Strilich Béla tb. főjegyző személyében ültette a díszes kulai főbírói székre.

Ezáltal ismét egy fáradhatlan munkás jutott a kulai járás vezetésének és irányításának élére, aki iránt eddigi köztevékenysége révén az egész járás teljes bizalommal és a legszebb reményekkel van eltelve.

De nem tagadjuk: a változás körülményei vegyes érzelmeket is fakasztanak lelkünkben, mert érezzük, hogy ezen alkalommal a hasznos tevékenységnek 13 évig tartó zavartalan özműködésünk számai szakadnak meg elődjével, akit a közpályán — gyakran igen terhes viszonyok között — kifejtett odaadó hasznos tevékenysége által csak tisztelni, nagyrabecsülni és szeretni tanultunk.

Ezek dacára mégis őszintén örvendünk, hogy a megmásíthatlan viszonyok járásunk élére ismét csak olyan férfit állítottak, akinek hasznos köztevékenysége mindannyiunk előtt eléggé ismeretes és akinek nemes ambíciója a járási viszonyok javítása és a járási községek anyagi jólétének az előmozdítása.

HIREK.

— **Meghívó.** A kulai műkedvelők társasága 1907. április 1-én a nemzeti szálloda összes termeiben a kulai sportegylet javára táncmulatsággal egybekötött műkedvelői-előadást rendez, melyre b. családjával együtt mely tisztelettel meghívja a rendezőbizottság. Beléptidj I. — III. sorban 3 K, a többi sorban 2 K, állóhely 1 K. Kezdeté 8 órakor. Fölfizetéseket köszönettel fogadunk. — Szinre kerül: I. A karperec. Vigjáték 1 fől.

Irta I. B. Személyek: Laborcy, ügyvéd, Rak Péter. Erna, neje, Dr. Ormay Kálmáné. Regezy, földbirtokos, Koller László. Vilma, neje, Váry Endréné. Vezéri Jenő, újságíró, Schick Ernő. Ezt követi: II. Az elefánt. Vigj. 1 fől. Irta * * * Személyek: Bérczy Jenő, huszárkapitány, Juhász Dezső. Ilona, neje, Lederer Mici. Kendy Lőrinc, nagybátyja, Dr. Radich Tihamér. Etelka, leánya, Rémai Irmá. Darnay Béla, Hokstok György. Gyuri, inas, Lidi, szobalány Bércynél, Keller Lőrinc és Kosa Annuska.

— **Bácsmegeye** törvényhatósági bizottsága e hó 18-án Fernbach főispán elnöke alatt tartott közgyűlésén ujvidéki főszolgabíróvá Nikolics Izidor eddigi zsabyljai főszolgabírót és ennek helyére Zsabylára dr. Széchenyi Tamás eddigi kulai főszolgabírót, kulai főszolgabíróvá pedig Strilich Béla aljegyzőt választották meg. A kormány jóváhagyta a vármegye közönségének azt a határozatát, hogy 7.200.000 K kölcsön felvételével uti és vasuti hálózatát kiépíti.

— **Meghívó.** A kulai iparoskör f. é. ápr. 1-én a Hungaria szálló termeiben könyvtára javára, tombolával egybekötött tánc-estélyt rendez, melyre t. cz. tisztelettel meghívja. Beléptidj személyenként 80 f. családj. 2 K. Kezdeté 8 órakor. Fölfizetéseket köszönettel fogad. Akik tévedésből meghívót nem kapnak, forduljanak Szegő József úrhoz.

— **Konkolyhíntők.** Magyarországi német néppárt elnevezéssel valami német nemzeti párt alakult meg — állítólag. Hol, mikor, kinek vagy kiknek a vezetésével, nem tudjuk, de annyit mond a megalakulást hírül adó névtelenül megjelent program, hogy 3800 vannak ők, a dícsők és közöttük bácskaiak is, akik az itt lakó németek nemzeti törekvéseinek a képviselői! Reméljük, hogy a bácskai rendőrség megkeresi ezeket a konkolyhíntőket — Bulkesz tájékán főleg pedig Cservenka vidékén ahol ezek a ritka mákvirágok, elég sajnos, termő talajon elősködnék. Az elmúlt vasárnap több bulkeszi polgár népgyűlést hívott össze azon indokolással, hogy ott a többi ugynevezett „nemzeti párt“-ok mintájára a „német néppárt“-ot megalakítsák. A járás főszolgabírája azonban rájött, hogy ezen gyűlésnek voltaképpen célja nem a „német néppárt megalakítása, hanem hogy azon pángermán izgatás történéjék, amiért az azt nem vette tudomásul. Így a gyűlés elmaradt. Valóban nem is kellene meg egyéb, hogy a tót izgatásokon kívül most már pángermán izgatás is dulja vidékünknek eladdig békés közéleti viszonyait. Az efféle jelenségeket már csirájában kell kiirtani — az apostolokkal együtt.

— **Jegyzőválasztás.** F. hó 20-án tartotta meg Vep-röd község képviselőtestülete a jegyzőválasztást, amely tudvaleg az ottani jegyzőnek: Faller Alajosnak kulai jegyzővé történt megválasztása folytán vált szükségessé. Faller Alajos ugyanis a vep-rödi állásáról leköszönt de a kulai jegyzői széket sem foglalta el, mert családi körülményei visszatérésre kényszerítették. Faller Alajos régi községének jegyzői állására újra pályázott, ahol nagy lelkesedéssel egyhangulag megválasztották. Este az egész község lakosságának részvétele mellett nagy fátyásmenetet rendeztek az ujonnan megválasztott jegyző tiszteletére, amely alkalommal Polich Jakab községi bíró német nyelven, — Seultéy Andor kántor tanító pedig magyar nyelven üdvözölték a régi új jegyzőt, aki iránt még távozása alkalmával is oly nagy szeretettel, ragaszkodással és tisztelettel viseltetett az egész község, hogy fátyás szerenádét akart neki bucsuztatóul rendezni. Jó, hogy akkor a távozó jegyzőnek kérelmére előlítottak az ovációtól, most legalább készen voltak a fátylak és annál fényesebben lobogtak a viszontlátás és új frigykötés öröme.

— **Telephon Kulán.** A temesvári m. kir. posta- és távirida igazgatóságának értesítése szerint vmegyénk összes járási központjait összekötő távbeszélő hálózat még ez év folyamán ki lesz építve. Ezen hálózatnak a kulai posta- és táviróhivatal is egyik központja lesz. Mindazok, akik Kulán a távbeszélő hálózatba akár egyleti, — vagy hiva-

talos helyiségeiket, akár magánlakásaikat, főlvétetni óhajtják, felkéretnek, hogy a kulai m. kir. postahivatal főnökénél jelentkezni sziveskedjenek. Tájékoztató közöljük azt is, hogy az évi előfizetési díj azon magán felek részére, akik csak a járás belterületén akarnak beszélni, 60 K a nyilvános helyiségekben (egyletek, társaskörök, vendéglők) rendezett állomások után pedig 90 K. Azoknak, kik, a vmegye többi járaiban levő hálózatok előfizetőivel is akarnak beszélni, a 60,- illetve 90 K előfizetési díjon felül még 84 K ügynevezett kapcsolási díj is fizetendő. Minden egyéb részletkérdésre bővebb értesítéssel szívesen szolgál a kir. postahivatal főnöke. Megjegyezzük, hogy a jelentkezés semmiféle kötelezettséggel nem jár, s ha a jelentkező-nyilatkozat aláírója az építkezési költségeket sokallja, vagy bármikből belépési szándékától elállna, nyilatkozata meg lesz semmisítve. Reméljük, hogy nálunk erre nem lesz szükség.

— **Gyászjelentés:** Sinay Károly és neje szalárdi Jakó Aranka a maguk — mint szülők, — továbbá Dücike és Mancika, mint testvérek, szalárdi Jakó Ödön és neje Bi-hary Ludovika, mint nagyszülők, valamint az összes rokonság nevében fájdalommal jelentjük, hogy egyetlen fiacskánk, Karesika, életének 7-ik évében rövid, de kínos szenvedés után folyó évi március 21-én hajnalban 3/3 órakor jobblétre szenderült. Kedves halottunk hült teteme az ev. ref. egyház szertartása szerint Árpád-utcai lakásunkról f. hó 23-án délután 3 órakor tartandó rövid ima után a kulai ev. ref. sírkertben fog örök nyugalomra tétetni. Kula, 1907. március 21. Isten veled! A viszontlátásra!

— **Ügyészi kinevezés.** A király Karácsonyi István ujvidéki járásbírói albirót az ujvidéki ügyészséghez alügyésszé kinevezte.

— **Egy szivar ára.** A mult csütörtökön este a Deutsch Ignác-féle kocsmában négyen alsóztak, mikor a kocsmába jött Valka Ignác napszámos és egy szivart kért a kocsmárosától. Ez azonnal ki is szolgálta az új vendéget és a szivarért 6 krajczárt kért. Valka a kártyázók között levő Knézy Máté kereskedőtől megkérde, hogy csakugyan 6 kr.-e a szivar ára, mire ez egészen gyanútlanul azt felelé, hogy a szivar ára a tőzsdében 5 kr. de a vendéglőben 6 kr. Valka erre bieszkájának éles pengéjét mintegy 8 cm mélyen Knézy Máté vállába szarta. A sebesülés nem veszedelmes. A szurkáló kocsmahóst a rendőrség vette pártfogásába.

— **Meghívó.** A Bács-Bodrog vármegyei Gazdasági Egyesület és a Bács-Bodrog vármegyei Gazdasági Egyesület Fogasztási és Értékesítő Szövetkezete a szegedi m. kir. állattenyésztési felügyelőség közreműködésével Zomborban április hó 3-án délelőtt 9 órakor a vásártéren díjazással egybekötött tenyészbikavásárt rendez, a melyre a tenyészbikákat vásárolni szándékozó községi előjáróságok, ugy magánosok és érdeklődők tisztelettel meghívotnak. Zombor, 1907. évi március 15. Latinovits Pál elnök. Latinovits Géza ügyv.-elnök. Günther Ferencz ügyv.-igazgató.

— **Március 15-ike Bácskeresztúron.** Szép ünnepélyt rendezett a bácskeresztúri állami elemi iskola tanítótestülete március 15-én. Reggel 700 gyermek részvétele mellett Bindász György hitoktató istentiszteletet tartott. Utána az állami iskolában az ünnepély vette kezdetét, amelyen a községi képviselőtestület több tagja, a községi előjáróság és még sokan vettek részt. A Himnusz elenklése és Polivka Mihály igazgató megnyitó beszéde után a szebbnél-szebb költemények szavalata és énekek következtek, ami a hallgatóságot könnyekig meghatotta. Általános meglepetést keltett az a tiszta magyar kiejtés, ahogy a gyermekek szavaltak és énekeltek. Az ünnepélyt Arnold Károly záróbeszéde fejezte be, megköszönve a megjelentek érdeklődését. Majd a gyermekeket figyelmeztette, hogy a mai nap emlékét vessék szívükbe, szeressék ezt a hazát, amelynek minden talpalatnyi földjét őseink vérükkel szentelték meg.

— **Kirabolt pénztáros.** A Dunagárdony és Felsőkabol közti országuton folyó hó 16-án Ernfeld Ferenczet, a Gferer-Grossmann és társa budapesti építési vállalkozó pénztárosát fegyveres álarozos rablók megtámadták s tőle 8000 koronát elraboltak. A nyomozás folyik.

— **Szénkéneg-raktár.** A földmivelésügyi miniszter Bácsszentiván községben bizományi szénkénegraktárt állított fel, s ennek kezelésével ezen község előjáróságát bizta meg.

— **Konyha- és háztartás számára.** Tudvalevőleg minden háziasszonynak büszkesége lehetőleg jó és izletes kávé az asztalra hozni. Ezért talán kétszeresen kívánatos, hogy egy újabb készítési módra utaljunk, mely kitűnően bevált. Ma már majdnem minden családban Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé isznak. Elkészítése a legegyszerűbben úgy történik, hogy a Kathreiner megdarálva nem tulságos kis edényben hideg vízzel leöntjük és megforraljuk. A maláta kávé még öt percig jól kiforralni hagyjuk, s miután a főzet egy kissé megülepedett azzal felöntjük a kávémasinába helyezett s megdarált gyarmatkávé. Ha kávémasinát nem használunk, akkor a megdarált gyarmatkávé egyszerűen a forrasban levő maláta-kávéba öntjük. Keverjük meg aztán az egészet, s hagyjuk még néhány percig „nyugodni”, amire a kávé gondosan leszűrhető. Általában leginkább felerészben Kathreiner és felerészben gyarmatkávé szeretnek használni. Nagyobb takarékoság szempontjából azonban a Kathreinerből mindig többet és többet vehetünk, s ennek arányában a gyarmatkávéból kevesebbet. Gyermekeknek, betegeknek és gyöngéknek ajánlatos a Kathreiner tisztán, gyarmatkávé hozzáadás nélkül, elkészíteni. Ezt hasonlóan hideg vízzel leöntjük az edényben és jól kiforralni hagyjuk. Ezt a kis fáradságot csakhamar megtalmozza a betegek és gyöngék egészséges erősödése és a gyermekek virágzó kinézése.

— **Csőd.** Az ujvidéki kir. törvényszék Mivilovits és Papuga ugyanottani kereskedő cég ellen a csődöt elrendelte. Tömeggondnokul dr. Bruck Samu ujvidéki ügyvéd rendelte ki.

— **Magyar név.** Rosenfeld Antal bácsszentiváni lakos Rónai-ra, König Henrik óbécsei lakos Komlós-ra, Vatter Vince bácsszentiváni lakos Farkas-ra változtatták családnévüket a belügyminiszter engedélyével.

— **Az ügyvédi kamarából.** A szabadkai ügyvédi kamara közli, hogy dr. Salamon Ferenc zentai, dr. Malusevits Sándor zombori, dr. Rapp András apatini, dr. Rimler János bajai ügyvédek az ügyvédek lajstromába iktatta.

— **A topolyai templom felszentelése.** Várossy Gyula kalocsai érsek leiratban tudatta, hogy a topolyai templomot május 27-én d. e. szenteli fel. Az érsek ez alkalommal két napot tölt Topolyán. Május 26-án este a 6 órai gyorsvonattal érkezik, másnap 27-én d. e. a templomot szenteli fel, d. u. és 28-án egész nap a bérmlás szentségét fogja kiszolgáltatni, 29-én reggel át megy Bajsára, hol d. e. bérmlál fog s onnan közvetlenül a déli fél 1 órai vonattal fog elutazni.

— **Új viczinális.** A szabadkai gombos-palánkai vasút engedélyezési tárgyalása mult kedden volt a kereskedelemügyi miniszteriumban. A vasút hossza 130 kilométer, Szabadkától Gombosig. A bizottság az építési tőkét 11,400.000 K-ban hozta javaslatba.

— **Gyógy- és gőzfürdőépítés.** Ujvidéki szkir. város tanácsa a vásártéren tervezett városi gyógy- és gőzfürdő építésénél teljesítő építő munkákra árlejtést hirdet. Ajánlat az összes munkákra, melyek 262.000 K-val vannak előirányozva, vagy az egyes munkacsoportokra tehető, sőt a vízvezeték, csatornázás, központi fűtés és gázvilágítás berendezésére vállalkozó alternative saját vagy más rendszerű tervével is pályázhatik, de ez esetben részletes tervet, műszaki leírást tartozik csatolni. Az ajánlatok április 6-án d. 12 órára a városi iktatóhivatalban adandók be. Banaatpénzül az ajánlati összeg 5%-át a városi pénztárnál kell letétbe helyezni. Az ajánlati ürlapok és munkakivo-

natok 4 K díj lefizetése mellett Ujvidéken a városi mérnöki hivatalban kaphatók, ahol a tervek, szerződés minta, vállalati általános és részletes feltételek betekintheők és felvilágosítás is nyerhető.

— **Színházépítés Ujvidéken.** Ujvidék város rendkívüli közgyűlése elhatározta, hogy miután gróf Andrássy Gyula belügyminiszter egy nyári színház építésére a városnak 80.000 K engedélyezett a színházat, melyre 120.000 K-át irányoztak elő, felépítési és a tervek kidolgozásával Kopecek műépítést bizza meg.

— **Répmag impregnálásáról.** Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület földmivelésügyi és növénytermesztő szakosztálya Kerpely Kálmán tanár elnöklésével ülést tartott, amelyen Rózsa Imre gazdasági akadémiai tanár tartott szakelőadást a répmag impregnálásáról és ennek gazdasági jelentőségéről. Az értekezetről szóló tudósítást részletesebben áttanulmányozva nekünk még volna néhány szavunk a tárgyhoz, mert mintha kis konkurrencia-izt éreznünk ki a dologból. Az értekezleten ugyan is magkeskedők is vettek részt és pedig olyanok is kikaél nem szerezhető be az impregnált répmag. Az értekezletnek olyan színezete volt, mintha azt a gazdák védelmére (?) tartották volna! Szép és nemes szándék, de talán nem is volt rá szükség, mert az impregnált répa mag, melyet Mauthner Ödön bpesti magnagykereskedő hoz forgalomba határozottan sokkal jobb a nem impregnált-nál. Az impregnált répmag 11 év óta elért sikereit nem lehet tudományos értekezletekkel kisebbiteni, mert azt, ez ellen védi ezer meg ezer gazda, kiknél éveken át mindig felesen vált be.

— **Elsőrangú cipő-árú gyári raktár.** Prima chewreaux női fűzős-cipő 9.40 K-tól 15.30-ig; férfi chewreaux cipő 11.30 K-tól 18.30-ig, Kardos J. divat-árú üzletében, Kulán.

Bucsuszó.

A kulai m.kir. adóhivatalból és e kedves községből való távozásom alkalmával fogadják mindazok, a kiktől személyesen el nem bucsúzhattam, irántam tanusított jóindulatukért hálás köszönetemet és szíves bucsúszómat. Kérem tartsanak még továbbra is szíves jóindulatukban. Az Isten áldása legyen Kulán és kedves lakósa!

Kulán, 1907. márc. 22.

Popovits István
ipoyisági adótaros,
a koronás arany érdemkereszt
tulajdonosa.

Nagyságos asszony,

tudja-e, hogy a maláta-kávé vásárlásánál miért kell Önnek a „Kathreiner” nevet hangsúlyozni?

Mert különben annak az eshetőségnek teszi ki magát, hogy kétes értékű utánszót kap, mely a „Kathreiner”-t kiténtető, mindenelőnyt nélkülöz.

Csakis a
Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé

biria, különleges előállítási módszere révén, a gyarmatkávé ízét és zamatját.

Méltóztassék azért, Nagyságos asszony, jól emlékeztetnie visni, hogy a valódi „Kathreiner”-es zárt eredeti csomagokban kapható „Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé” nemcsak a Kneipp-páter arcepevel, mint védjeggyel.

Gazdasági árak: Buda-pesten:		
Buza áprilisra	—	7.70
Zab	—	7.80
Tengeri májusra	—	8.27
Kulán:		
Buza	—	6.80
Zab	—	7.00
Tengeri	—	4.50

200 1907 tksz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kulai kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Stein Bertalan kulai lakos végrehajthatónak ifj. **Renc Györgyné** szül. **Schmidt Anna** veprődi lakos végrehajtást szenvedő elleni 104 K 43 i hátralekos tőkeköv. és járul. iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. tszék a kulai kir. bíróság területén levő a veprődi 217 sz. tjköben Al 1-2 1-2 sorsz. alatt felvett 223 hrsz. 219 ö. i. sz. 867 □-öl területű ház és közös legelőből 965 □-öl területből ifj. Renc Györgyné szül. Schmidt Annát illető felerész jutalékra 647 K ezennel megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte, és hogy a fenneb megjelölt ingatlanra 1907. évi április 4-én d. u. 3 órakor Veprőd községében megrendelt nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 64-70 koronát készpénzben, avagy az 1881 LX tc 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1. 3333 sz. a. kelt igazságügy-ministeri rendelet 8 §-ban kijelölt óvadék-képes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 LX tc 170 § értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kulán a kir. bíróság mint tkvi hatóságnál 1907. január 18. MARTISS, kir. aljbíró

54 és 70 sz. b. v. 1907.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszem, hogy a kulai kir. bíróság 1907. évi V 27 4 és 43 2 számú végzése következtében Porges B. utódai, Beck Jakab Rosenzweig Samuel és Deutsch és Hermann cégek javára **Margusits József kulai** lakos ellen 1395 K 50 f, 200 K, 310 K 70 f, és 695 K 50 f, s jár. erejéig foganatosított biztosítási kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1319 K-ra becsült: kész férfi öltöny és butornemből álló ingóságokat nyilvános árverésen eladom.

Mely árverésnek a kulai kir. bíróság 1907. évi V 27 4 és 43 2 számú végzése tolytán Kulán, vhtást szenvedett lakásán leendő eszközlésére 1907. évi március hó 28-án d. e. 8 óráját határidőül kítűzöm és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hívom meg, hogy az érintett ingóságokat az 1881. évi LX t.-c. 107. és 108 §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbb ígérőnek becsáron alul is eladom.

A végr. törv. 111. §-a értelmében mindazokat, akik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtható követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben az, hogy részükre a foglalás korában eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, felhívom, hogy elsőbbségi igényüket az árverés megkezdéseig nálam írásban, vagy szóval jelentsék be.

Kelt Kulán, 1907. március 14.

Kanyó, kir. bírósági vhaító.

933 907 Kishegyes község előjárósága

Pályázati hirdetmény.

Kishegyes községben üresedésben levő 4 gyalogrendőri állásra pályázat hirdettetik, miért is felhivatnak a pályázni óhajtok, hogy kellően felszerelt kérvényeiket alulírott előjáróságnál 1907. évi április hó 1-ig, benyújtsák.

Javadalmazás havi utólagos részletekben fizetendő 440 K. A felszerelést a község adja, míg a ruházatot a rendőr sajátjából tartozik beszerezni.

Megjegyeztetik, hogy a közs. képv. testület 127 906 kgy. sz. határozatával a rendőrség fizetését 500 K-ra felemelte s ruhaátalány fejében személyenkint 50 K-át szavazott meg, a mely határozat törvényhatósági jóváhagyás alatt áll.

Kiszolgált altisztek és volt csendőrök, előnyben részesülnek.

Kishegyes, 1907. márc. 9.

Limbek Pál
jegyző

2-2

Szöke Rudolf
bíró

1244 sz. 1907.

Pályázati hirdetmény.

Bácskeresztúr nagyközségben lemondás folytán megüresedett utólagos havi részletekben fizetendő 600 K fizetéssel javadalmazott községi **díjnoki** állásra ezennel pályázatot hirdetek s felhívom az ezen állást elnyerni óhajtokat, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodványaitak f. évi április 10-ig annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Kula, 1907. márc. 9.

Főszolgabíró h.
Schick Ernő
tb. szolgabíró

2-2

Manhold Kálmán, Kula

Bácsmegyének a Telecska magaslatán fekvő Rác György-féle Jolánföldi szőlőoltvány és kertészeti bérletén tavaszi szállításra kapható:

1. Szokvány minőségű, minden alanyon fajtisztán, sima és gyökeres zöldsőltvány.
2. Amerikai és európai sima és gyökeres vessző, amelyeknek fajtisztaságukért kezeskedem, kívánatra névjegyzéket küldök.
3. Alma, körte, barack és kajszinfák 1, 2, 3 éves ojtványok a legkiválóbb fajokban.
4. Gleditsia élősvény, valamint az élősvények királya.

Maclura Aurentiaca

élősvény, a melynek gyökerei nem sarjadzanak, tövisei igen sűrűk, semmiféle rovar nem pusztítja, minden időjárásnak ellentáll.

Szíves megkereséseket kér

7

Manhold Kálmán, nagybérő.

*A legjobb magvakat
A legnemesebb fákát
A legszebb virágokat
A legdívatosabb csokrok
és kossorúkat*

friss élővirágokból

a legjobb minőség szavatolása mellett szállítja

Mühle Vilmos

cs. és kir. udvari szállító
mag- és virágkereskedése
= Temesvárott. =

Nagy képletes főárjegyzék ingyen

6-10

Eladom Kulán a vasuti utcában ujonnan épült de be nem fejezett

*sarok-hásmat
szabadkézből.*

2-3

*Bővebbet: Czeisel Gyulánál Bpest,
VII, Nefelejts-utca 7.*

SZŐLŐOLTVÁNYOK

miniszterileg előirt minőségben, 17 faj csemege, 19 borfajban, háromféle alanyon, fajtisztán, meszes talajra is.

Gyökeres vessző Portalis, Solomis, Monticola, Aramon, Rupestris, Gamin No 1. és 2. kapható:

Vállalati szőlőtelep-nél

Billéd, Torontál megye.

Legolcsóbb árak!

Készlet:

271.000 oltvány, 250.000 gyökeres.

4-10

Az intézőség.

Budapesten az egyetlen független ellenséki nagy napilap:

AZ UJSÁG

Előfizetési ára:

Egész évre 28 K, fél évre 14 K, negyedévre 7 K, egy hónapra 2 K 40 f.

Megrendelési cím:

Az Ujság kiadóhivatala, Budapest, VII. Rákóczi út 54.

Nyomatott Berkovits Márk laptulajdonos, villamos üzemű könyvnyomdájában, Kulán